

KOMASACIONE KOMISIJE, OSTALI ORGANI KOMASACIJE I NJIHOVA NADLEŽNOST

Prema Zakonu o komasaciji zemljišta (NN 60/54) određeni su kao organi za provadanje komasacije zemljišta:

- A) Komasacone komisije
- B) Državni sekretarijat za poslove financija
- C) Republički organ geodetske službe
- D) Republički organ za vodoprivredu
- E) Ostali stručni organi.

A) KOMASACIONE KOMISIJE

1. Kolegijalni organi komasacije

Kotarska komasaciona komisija je organ narodnog odbora kotara za provođenje komasacije zemljišta na području dotičnog narodnog odbora kotara, koja se obrazuje na zajedničkoj sjednici obaju vijeća. Ova se komisija sastoji od predsjednika i četiri člana, od kojih svaki ima zamjenika. Predsjednik i zamjenik mu biraju se iz redova sudaca kotarskog ili okružnog suda, a najmanje jedan član komisije i njegov zamjenik bira se između odbornika narodnog odbora.

Komasaciona komisija pri Državnom sekretarijatu za poslove financija sastoji se od predsjednika i četiri člana, od kojih svaki također imade zamjenika. Predsjednik komisije mora biti sudac Vrhovnog suda. Prema izvornom tekstu Zakona o komasaciji zemljišta predsjednika i članove ove komisije te njihove zamjenike postavlja i razrješava Izvršno vijeće Sabora. Međutim u povodu stupanja na snagu Zakona o organima uprave u NR Hrvatskoj (NN 23/56), a prema odredbi čl. 2. st. II. toč. 14 Uredbe o prenošenju poslova u nadležnost republičkih organa uprave (NN 46/58) predsjednika i članove ove Komisije postavlja i razrješava Državni sekretarijat za poslove financija.

Prema tomu je provođenje komasacije zemljišta povjereno kolegijalnim organima. Kotarska komasaciona komisija neposredno u zakonom određenom sastavu provodi na svom području komasaciju i donosi u tu

svrhu potrebna rješenja i zaključke na sjednicama, kad su prisutni predsjednik (ili njegov zamjenik) i najmanje dva člana (ili njihovi zamjenici). Za donošenje pravovaljanih zaključaka potrebna je većina glasova prisutnih (dakle dvojice članova ako su prisutna trojica). Kod jednake podjele glasova odlučuje glas predsjednika (čl. 17. Zakona o komasaciji zemljišta). Velimo, da kotarska komasaciona komisija, neposredno provodi komasaciju zemljišta, budući da u pravilu ni za pojedine radnje u komasaciji zemljišta nije predviđena dužnost bilo nekog drugog organa ili pojedinog člana komisije. Zakon o komasaciji zemljišta jedino u čl. 19. određuje, da ova komisija može ovlastiti na vršenje pojedinih radnja kojega od svojih članova, tajnika komisije ili kojega od dodijeljenih službenika. To mogu u svakom slučaju biti neke sporedne radnje oko organizacije u svrhu provedbe komasacije, utjeranja troškova komasacije i slično. Tako je (ne ulazeći u rukovodstvenu ulogu predsjednika komasacione komisije) Zakonom o komasaciji predviđeno samo to, da radom skupštine učesnika rukovodi jedan od članova kotarske komasacione komisije (čl. 29). Ovo svakako radi toga, jer tom prigodom ne treba komasaciona komisija donositi punovažne odluke. Prema tomu ne bi bilo zaprijeke, da komisija povjeri navedenim organima u čl. 19. sazivanje skupštine učesnika komasacije (čl. 29) raspisivanje natječaja za izvedbu radova komasacije (čl. 33), izlaganje i tumačenje iskaza zemljišta i primanje prigovora (čl. 37), izlaganje hidrotehničke melioracione osnove (čl. 38), izlaganje, tumačenje i primanje prigovora na osnovu putne mreže (čl. 39), sazivanje javne rasprave za utvrđenje načela za osnivanje novih opsjeda (čl. 40), određivanje javne rasprave za nadjelbu zemljišta (čl. 41), izlaganje i primanje prigovora na iskaze zemljišta po stanju poslije komasacije (čl. 46), izrađivanje nacrtu rješenja o komasaciji posjeda (čl. 48), izlaganje tog rješenja (čl. 49), davanje uvida u rješenje o komasaciji posjeda (čl. 51), dostava rješenja o komasaciji posjeda kotarskom sudu i operata drugim organima (čl. 54), sastav iskaza troškova i njegovo izlaganje (čl. 69), izdavanje naloga za isplatu i podnašanje izvještaja o stanju tekućeg računa (čl. 70) i slično.

Za postupak kod Komasacione komisije pri Državnom sekretarijatu za poslove financija nije Zakonom o komasaciji zemljišta posebno određeno, kako se donosi punovažno rješenje. Obzirom na odredbu čl. 201 Zakona o općem upravnom postupku (Sl. l. FNRJ 52/56.) u tom slučaju za donošenje rješenja potrebno je da je prisutno više od polovice članova, a rješenje se donosi većinom glasova prisutnih članova (čl. 24 Zakona o komasaciji zemljišta i toč. II-B-1) st. 2 te toč. III. Odluke o usklađivanju odredaba u upravnom postupku iz republičkih zakona sa Zakonom o općem upravnom postupku — NN 58/57.)

Sistem kolegijalnih organa za provođenje komasacije zemljišta odgovara načelima vršenja poslova uprave. Komisije, naime, kao organi uprave osnivaju se radi vršenja određenih upravnih poslova, koji su od interesa za dva ili više organa ili koji spadaju u djelokrug pojedinog organa uprave, a po svojoj prirodi zahtijevaju kolektivno rješavanje. One imaju položaj, ovlaštenje i dužnosti upravnih organa, ako nije inače drukčije određeno. One su kolegijalna tijela i vrše poslove iz svoje nadležnosti redovito samo na sjednicama.

U pogledu provadanja komasacije zemljišta postoje oba razloga, da komasaciju zemljišta provode kolegijalni organi — komisije. Komasaacija zemljišta je svakako od interesa za više organa. To su organi poljoprivrede, organi šumarstva, financija, pa i pravosuđa. Povišenje produktivnosti zemljišta poljoprivrednog i šumskog kao i uređenje pravnih odnosa, a što je posljedica komasacije, u interesu je upravo svih navedenih organa. S druge strane provadanje komasacije od strane kolegijalnih organa, pruža veću garanciju za pravilnu provedbu komasacije, dok raznolikost pravnih i ekonomskih odnosa među posjednicima zemljišta, koja ulazi u komasaciju, zahtijeva kolektivno rješavanje.

Razumljivo je, da onda i Zakon o komasaciji poljoprivrednih zemljišta donesen po Narodnoj Republici Sloveniji (Sl. l. LR Slovenije 43/57.) u čl. 14 također predviđa komasacionu komisiju kao posebnog upravnog organa narodnog odbora za provedbu komasacionog postupka.

I raniji zakoni o komasaciji predviđali su kolegijalne organe za provadanje komasacije zemljišta. Tako Zakon o komasaciji zemljišta od 26. V. 1891. (§. 20. i 21.) te Zakon o komasaciji zemljišta od 22. VI. 1902. (§. 21. i 22.). Samo navedeni kolegijalni organi (tako zvana komasaciona povjerenstva — teritorijalna odnosno zemaljska) nisu neposredno provodili komasaciju. Po prvom zakonu komasacione radnje do konačne odluke (rješenje o komasaciji) obavljao je izaslanik između članova komasacionog povjerenstva, kojemu se povjeravalo provadanje komasacionih radnja, na temelju čijeg izvještaja je komasaciono povjerenstvo donosilo rješenje o komasaciji posjeda. Prema odredbama, pak, drugog zakona, neposredno je komasacione radnje provodio izvan komasacionog povjerenstva postavljeni službenik, koji je kao komasacioni povjerenik bio izvjestitelj tog povjerenstva, koje je nakon provedenog postupka a na temelju izvještaja tog povjerenika donosilo konačnu odluku tj. rješenje o komasaciji posjeda. Zakonom nije bilo određeno iz kojeg reda službenika je imao biti navedeni komasacioni povjerenik, pa se je takvim mogao imenovati i sudac, što se je i preporučivalo upravo radi toga, jer se po odredbama ovog zakona povodom povedenog komasacionog postupka trebalo obaviti i ispravni postupak u smislu bivšeg Zakona o sastavljanju gruntovnih uložaka (§. 47. Zakona od godine 1902.).

Prema ranijim zakonima o komasaciji zemljišta, dakle, već samim zakonom je bilo određeno, da u glavnom sve komasacione radnje u svrhu donošenja konačne odluke obavljaju pojedini članovi navedenih komisija (povjerenstava) ili drugi organ izvan reda članova komisija. Naprotiv Zakonom o komasaciji zemljišta može jedino komasaciona komisija ovlastiti kojeg svog člana, tajnika ili službenika, ali samo na vršenje pojedinih radnja u komasaciji. Ovo je razumljivo već zbog toga, što komisije po ranijim zakonima nisu bile izabrane od predstavnčkog tijela, već su bile postavljene. Međutim komasacione komisije su sada izabrane po predstavničkom tijelu i one ne mogu neograničeno povjeravati poslove komasacije drugim organima, makar i svojim pojedinim članovima, kad im je provodenje komasacije povjereno kao kolegijalnim tijelima. Navedenim zakonom LR Slovenije nema uopće odredbe da se mogu pojedine radnje povjeriti pojedinom članu ili službeniku komasacione komisije.

2. Broj komasacionih komisija na području narodnog odbora kotara

Zakonom o komasaciji zemljišta nije predviđeno, da na području narodnog odbora kotara može biti više kotarskih komasacionih komisija. Međutim, to se izričito i ne isključuje. Po zakonu iz godine 1902. bila je izričito predviđena mogućnost, da se kod jedne komisije postavi više komasacionih povjerenika, dakle organa, koji su u stvari provodili komasaciju.

Po Zakonu o komasaciji poljoprivrednih zemljišta LR Slovenije o provedbi komasacionog postupka odlučuje narodni odbor općine, pa se onda ustroja komasaciona komisija za područje općine (čl. 13. i 14.). No, ni taj zakon ne ograničuje broj komasacionih komisija za pojedini narodni odbor općine.

Smatra se, da nije protivno intencijama zakona, ako na području jednog narodnog odbora kotara postoji više kotarskih komasacionih komisija, kad za to nastane potreba. Naročito u onom slučaju, ako se u isto vrijeme imade provesti komasacija zemljišta u više katastarskih općina (čl. 4. Zakona o komasaciji zemljišta). Ovom stanovištu ne stoji na putu to, što možda ne bi bilo jednoobraznosti u postupku komasacionih radnja, pa ni na području jednog kotara, jer da može svaka komisija po istim problemima raznoliko odlučivati. Raznolikosti, naime, mogu se koordinacijom otklanjati, ali redovito svaki kraj imade svoje posebne probleme, pa ne može ni doći do izbijanja takvih protuslovlja koja bi se morala isticati i biti zaprijeka, da se ne obrazuje više kotarskih komisija. Konačno za ovo govori i to, što najmanje za područje svakog narodnog odbora kotara imade postojati posebna kotarska komasaciona komisija, a onda i različito rješavanje istih problema.

3. Kvalitet članstva komasacionih komisija

a) Kotarske komasacione komisije

Kako smo vidjeli Zakon o komasaciji zemljišta određuje u pogledu članstva kotarske komasacione komisije osobe, koje mogu biti predsjednik komisije odnosno njegov zamjenik te koje mogu biti jedan član komisije odnosno njegov zamjenik. Za ostale članove komisije prepušta se odluka organu, koji bira članstvo komisije.

Isti Zakon za NR Sloveniju uopće u tom pogledu ništa ne određuje tako da prepušta potpuno slobodnu odluku organu, koji obrazuje komasacionu komisiju.

Raniji zakoni o komasaciji (onaj iz godine 1891. u §. 20., onaj iz godine 1902. u §. 21) točno su određivali osobe stanovite struke kao članove komisije (kao prvostepenog organa). To su imali biti državni službenici po jedan iz upravne, pravosudne, gospodarske, šumarske i tehničke struke. Interesantno je napomenuti, da se je već u vrijeme donošenja zakona iz godine 1891. predlagalo, da se mjesto gospodarskog stručnjaka — državnog službenika — uzme u komisiju dva posjednika koji sudjeluju sa svojim zemljištem u komasaciji (učesnika komasacije). Ovaj prijedlog nije usvojen radi toga, budući da bi ovi posjednici mogli biti pristrani.

Upravo glede ovog prigovora pristranosti može se odmah kazati, da se za taj prigovor ne nalazi opravdanja. Navedena pristranost može se, naime, ispoljiti najviše prigodom rasprave o nadjelbi novih posjeda. Ta rasprava je javna. Javnost rasprave najbolja je kontrola nepristranosti svih organa komasacije. S druge strane, sada, a i po ranijem zakonu iz godine 1902. poznata je institucija odbora učesnika, koji odbor, i ako samo savjetodavni organ, može svojim obrazloženim mišljenjem isključiti pristranost od strane drugih organa komasacije. K tomu postoje tehnički stručnjaci koji svojim osnovanim prijedlozima mogu osujetiti eventualne zainteresirane stavove navedenih posjednika kao članova komasacije. Međutim, kao najvažnije valja reći to, da ovi posjednici žive u sredini, u kojoj se provodi komasacija zemljišta i kontrola te sredine ostaje i poslije dovršenog komasacionog postupka. Posljedice nepravilnih stavova navedenih posjednika, ako ne bi bili na gore navedeni način ti stavovi otklonjeni, trajati će u nedogled i diskreditirati će u očma ostalih učesnika komasacije ovog posjednika. To svakako isti ne će dozvoliti. Prednost, pak, ovih posjednika kao članova komasacije pred stručnim službenicima je u tome, što ti posjednici imaju znanja ne samo o gospodarskim prilikama učesnika komasacije nego i o njihovim ličnim i obiteljskim prilikama, a što u pojedinom konkretnom slučaju može imati odlučnog utjecaja na pravilnu odluku o komasaciji posjeda.

Na osnovu toga, a obzirom na ostale organe komasacije, koji vrše stručni nadzor nad izvađanjem tehničkih radova (čl. 22. Zakona o komasaciji zemljišta), kao i na to da komasacionoj komisiji stoje na raspolaganju tehnički organi izvođača radova komasacije i da se u prethodnom postupku vrše radnje uz sudjelovanje poljoprivrednog i šumarskog stručnjaka (čl. 36. Zakona o komasaciji zemljišta), smatra se da ostali sastav članstva komisije ne mora biti stručni, već laički. No, taj se mora sastojati od posjednika onog područja gdje se provodi komasacija, koji su poznati kao oni, koji su dobri gospodari i koji poznaju prilike tog područja a i pojedinih učesnika komasacije.

Ovdje bi morali napomenuti i iskustva iz prakse. Pokazalo se, naime, kao vrlo uputno i cjelishodno, da među ostalim članovima komasacione komisije budu oni posjednici, koji su u prethodnim radnjama za pripremanje komasacionih radnja odnosno rasprave o nadjelbi novih posjeda, bili n. pr. pouzdanici kod postupka za ispravljanje zemljišnih knjiga. Prigodom rasprave o nadjelbi novih posjeda događa se, da je potrebno, da se pretrese i pravno stanje posjeda, i ako postoji iskaz zemljišta po stanju prije komasacije, a prema rezultatu reambulacije i postupka za ispravak zemljišne knjige (čl. 35. Zakona o komasaciji zemljišta). Za pravilno rješenje tog pitanja redovito je u glavnom doprinijelo poznavanje stvari od strane člana komasacione komisije, koji je bio pouzdanik kod postupka za ispravak zemljišne knjige. Zahvaljujući poznavanju prilika tog člana odnosno učesniku komasacije moglo se dati pravilnu uputu o njegovom posjedovnom stanju osobito u onim slučajevima, gdje se je obavljala dioba suvlasništva ili dioba kućnih zadruga u postupku ispravljanja. Ovo je bilo od neprocjenjive vrijednosti, jer su odnosi učesnici bili pravilno informirani o stanju svog posjeda, čime se izbjeglo daljnjim komplikacijama, koje mogu nastati prigovorima odnosno žalbom protiv rješenja o koma-

saciji posjeda, i ako formalno nije bilo prigovora protiv navedenog iskaza zemljišta (čl. 37. istog zakona o komasaciji zemljišta).

No, jer su članovi komasacione komisije (osim predsjednika) redovito učesnici komasacije i ljudi sa područja koje obuhvaća komasacija, treba paziti, da kod raspravljanja i odlučivanja ne sudjeluju ti članovi onda, kada su izuzeti od rada obzirom na stanovitu stranku odnosno stanovitog učesnika komasacije (čl. 42—48 Zakona o općem upravnom postupku). Protivno postupanje može stvoriti među učesnicima nepovjerenje prema radu komasacione komisije, kad se i onako radi o stvarima u pogledu kojih su stranke vrlo osjetljive, što može izbiti na površinu naročito kod rasprave o dodjeljivanju novih posjeda. Najčešći slučajevi izuzeća navedenih članova komasacione komisije su zbog rodbinskog odnosno tazbinskog odnosa sa pojedinim učesnicima. Na razloge izuzeća treba budno paziti, jer članovi komisije za to u većini slučajeva ne znaju. Kako se redovito unapred znade koji učesnici imaju doći na red za dodjeljivanje novog posjeda, treba i unapred ispitati situaciju obzirom na eventualne razloge izuzeća i pozvati drugog člana komisije odnosno zamjenika izuzetog člana komisije, ukoliko je to potrebno radi pravilnog sastava komasacione komisije (čl. 17. st. 2 ZOKZ).

U pogledu srodstva izuzeće vrijedi za srodstvo po krvi u pravoj liniji (ushodnoj i nizhodnoj) neograničeno, dakle između ascendenata i descendenata (n. pr. ako su član komisije i učesnik u odnosu pradjeda, prababe, djeda, babe, oca, majke i svih njihovih potomaka). U pobočnoj liniji krvnog srodstva vrijedi izuzeće do uključivo četvrtog stepena srodstva. Dakle, n. pr. ako je član komisije učesniku ili učesnik njemu brat ili sestra, stric (brat od oca), ujak (brat od majke) odnosno sinovac (sin od brata) ili sinovica (kći od brata) sestrić (sin od sestre) ili sestrična (kći od sestre) te da su član komisije ili učesnik djeca od dva brata ili dvije sestre (bratići). Kod srodstva po tazbini izuzeće vrijedi do zaključno drugog stepena, pa i onda, ako je brak prestao. Kod tazbine dakle radilo bi se o tom da je član komisije i učesnik u odnosu očuha i pastorka, tasta (oca od žene) i zeta (muža od kćeri), jetrve (majke od muža), i snahe (žene od sina) te u odnosu muža sa bratom ili sestrom njegove žene odnosno žene sa bratom ili sestrom njezinog muža, dakle šogora ili svaka odnosno šogorice ili svaštike (pravno pravilo iz §. 41. biv. OGZ).

Ovo srodstvo se ne odnosi samo prema učesniku nego i prema njegovom zastupniku ili punomoćniku.

Izuzet je član komisije, kad se radi o učesniku, koji mu je bračni drug, pa makar je brak i prestao, te i onda, ako je zastupnik ili punomoćnik učesnika bračni drug člana komisije.

Član komisije se izuzima i onda, kad on nastupa kao učesnik ili kao svjedok, vještak, punomoćnik ili zakonski zastupnik učesnika (koji je n. pr. malodoban), kao i tada, ako je sa učesnikom, njegovim zastupnikom ili punomoćnikom u odnosu staraoca, usvojioca, usvojenika i hranioca.

b) Komasaciona komisija pri Državnom sekretarijatu za poslove financija

Za članove ove komisije, osim za predsjednika, ne određuje se Zakonom ništa u pogledu toga, tko se može postaviti takovim članom. Prepušteno je to dakle slobodnoj odluci organa, koji ovu komisiju postavlja.

U navedenom pravcu ne može se ništa reći, kakve odredbe donosi Zakon NR Slovenije, kad isti uopće ne predviđa sličnu komisiju.

Raniji zakoni o komasaciji predviđaju komisiju drugog stepena, dakako, sastavljenu isključivo od stručnjaka — državnih službenika — slično kako to određuju i za komisije prvog stepena.

Izgleda, da i jest cjelishodno, da članovi ove Komisije budu i stručna lica, koja će moći svojim stručnim znanjem ocijeniti pravilnost odluka kotarskih komasacionih komisija, jer ovoj komisiji ne stoje na raspolaganju stručna mišljenja, kako je to moguće u postupku kod kotarskih komasacionih komisija.

4. Nadležnost komasacionih komisija

a) Kotarske komasacione komisije

Nadležnost kotarske komasacione komisije u cilju provadanja komasacije zemljišta određena je Zakonom o komasaciji zemljišta (u daljnjem tekstu ZOKZ) u vezi Zakona o nadležnosti narodnih odbora općina i kotara i njihovih organa (NN — 62/57) i Odluke o usklađivanju odredaba u upravnom postupku iz republičkih zakona sa Zakonom o općem upravnom postupku (NN 58/57) kao i drugim zakonima i propisima. Ta će nadležnost biti prikazana po redosljedu odredaba ZOKZ-a uz napomene, u koliko se ne bude smatralo potrebnim o pojedinim slučajevima nadležnosti posebno dati opširniji prikaz.

Kotarska komasaciona komisija:

1. određuje stranci, koja nije u posjedu nekretnina, koje ulaze u komasaciju, a radi se o slučaju spora o vlasništvu odnosno o posjedu istih nekretnina bilo da taj spor postoji ili tek nastane za vrijeme komasacije, a smeta provedbi komasacije zemljišta, da u danom roku spor iznese pred sud (čl. 26. ZOKZ).

Potrebno je, da i organi izvođača tehničkih geodetskih radova odmah obavijeste komasacionu komisiju, čim ustanove nešto, što bi moglo upućivati na postojanje navedenih sporova da bi komisija mogla postupati u vezi navedene odredbe, da bi se i eventualna parnica pravodobno dovršila;

2. saziva skupštinu učesnika komasacije (čl. 29. st. 1 ZOKZ).

Pravomoćno rješenje o odobrenju provođenja komasacije zemljišta odnosno rješenje o provođenju komasacije doneseno prema odluci državnog organa (čl. 2. ZOKZ) narodni odbor kotara daje objaviti u Narodnim novinama i u općinama, gdje se ima provesti komasacija zemljišta. Nakon ove objave komasaciona komisija saziva skupštinu učesnika komasacije radi izbora odbora učesnika komasacije i procjenitelja. Radom skupštine rukovodi jedan od članova komasacione komisije. O radu skuštine vodi se zapisnik;

3. imenuje upravu komasacione gromade (čl. 31. st. 1 ZOKZ);

Kad se provodi komasacija zemljišta prema odluci državnog organa (bez zahtjeva interesenata — posjednika zemljišta), a skupština učesnika

ne izaber odbor učesnika ili procjenitelje (čl. 29. ZOKZ), onda kotarska komasaciona komisija imenuje upravu komasacione gromade kao i potreban broj procjenitelja;

4. raspisuje i objavljuje natječaj za izvedbu radova iz čl. 32. (čl. 33. ZOKZ).

Radi sastava hidrotehničke melioracione osnove i izvođenja tehničkih (geodetskih i hidrotehničkih) radova komasaciona komisija raspisuje natječaj i objavljuje ga javnim oglasom u Narodnim novinama i na oglasnoj ploči narodnog odbora kotara i općine (preko organa uprave nadležnog za poslove imovinsko-pravnih odnosa), gdje se nalazi zemljište obuhvaćeno komasacijom. Objava se mora izvršiti 15 dana prije održavanja rasprave o ponudama. Pismene ponude prima komasaciona komisija do vremena određenog oglasom za raspravu o ponudama. Na dan, koji je određen za raspravu o ponudama, sastaje se komasaciona komisija i odbor učesnika radi održanja rasprave o podnesenim ponudama.

Prihvaćanjem ponude za izvođenje radova komasacije odnosno natjecatelj postaje izvođač tehnički geodetskih radova te se s njime sastavlja ugovor. Ugovor sa izvođačem radova sklapa odbor učesnika komasacije (čl. 30. i 32. st. 1 ZOKZ), a odobrava ga republički organ za geodetsku službu (čl. 32. st. 2 ZOKZ). Dakako da se prihvaća ona ponuda, koja je najpovoljnija.

5. poziva posebne procjenitelje (čl. 36. st. 2 ZOKZ).

Procjenu poljoprivrednog zemljišta vrše na skupštini učesnika izabrani procjenitelji (čl. 29. st. 3 ZOKZ) uz sudjelovanje poljoprivrednog stručnjaka, a procjena šuma i šumskog zemljišta se vrši uz sudjelovanje šumarskog stručnjaka, koje stručnjake određuje narodni odbor kotara (organ uprave nadležan za poslove imovinsko-pravnih odnosa).

Međutim, za procjenu pojedinih objekata komasaciona komisija može pozvati i posebne procjenitelje. Može se, naime, raditi o takvim objektima za čiju procjenu je potrebno posebno stručno znanje.

6. izlaže iskaz zemljišta na javni uvid i rješava o prigovorima na iskaz zemljišta (čl. 37. st. 1 i 2 ZOKZ).

Iza toga, naime, što se dovrši reambulacija i postupak za ispravak zemljišne knjige odnosnog područja na kojem se provodi komasacija, izvođač tehničkih radova sastavlja iskaz zemljišta po stanju posjeda prije komasacije za svakog vlasnika odnosno faktičkog posjednika napose (čl. 35. ZOKZ). Kad republički organ geodetske službe (čl. 22. st. 2 ZOKZ) obavi reviziju tehničkih radova u vezi sastava navedenog iskaza, komasaciona komisija izlaže taj iskaz kroz 15 dana na javni uvid kod narodnog odbora općine, na čijem području se provodi komasacija. Ovo izlaganje se objavljuje na uobičajeni način (n. pr. na oglasnoj ploči općine) i kroz to vrijeme se svakom učesniku komasacije imade protumačiti iskaz zemljišta. Radi točnog održavanja ovog roka potrebno je oglasom odrediti dane za vrijeme kojih se vrši izlaganje n. pr. od 1. V. do zaključno 15. V. tekuće godine.

Prigovor protiv iskaza zemljišta može staviti zainteresirana stranka kod narodnog odbora općine (organ uprave nadležan za poslove imovinsko-pravnih odnosa) u roku od 8 dana iza isteka roka za izlaganje iskaza. Dakle svaka osoba, koja imade neko stvarno pravo ili zakonom zaštićeni

interes na nekretninama obuhvaćenim komasacijom zemljišta, a napose onim, koje su upisane u odnosni iskaz zemljišta (čl. 25. ZOKZ), a ne samo vlasnik odnosno posjednik zemljišta (učesnik komasacije).

O prigovorima rješava komasaciona komisija uz prethodnu javnu raspravu, a uz eventualno provedene uvidaje ili vještačenja ili jedno i drugo.

Svakako je potrebno da komasaciona komisija prije izlaganja provjeri valjanost iskaza sa pravne strane, jer sa tehničke strane to čini republički organ geodetske službe. Ujedno treba prije izlaganja provjeriti, dali su uistinu iskazi zemljišta pregledani po navedenom republičkom organu. Uslijed toga će otpasti prigovori, koji bi mogli biti iznešeni u pogledu opstojnosti nekog stvarnog prava na nekretninama kao i glede eventualne manjkavosti sa tehničke strane.

7. izlaže na javni uvid hidrotehničke i melioracione osnove (čl. 38. st. 1 i 2 ZOKZ).

Ako se uz komasaciju zemljišta izvode i hidrotehnički melioracioni radovi, izvođač radova sastavlja hidrotehničku melioracionu osnovu (čl. 32. st. 1 ZOKZ). Tu osnovu odobrava republički organ za vodoprivredu i nakon tog odobrenja komasaciona komisija je izlaže kroz 15 dana na javni uvid kod narodnog odbora općine na čijem području se izvode navedeni radovi i to izlaganje na uobičajeni način objavljuje. Kod istog odbora (organ uprave nadležan za poslove imovinsko-pravnih odnosa) interesirana stranka (kao pod toč. 6. ovog prikaza) može staviti prigovor u roku od 8 dana po isteku roka za izlaganje.

O ovim prigovorima ne rješava komasaciona komisija (čl. 38. st. 3 ZOKZ), nego narodni odbor kotara (organ uprave nadležan za poslove imovinsko-pravnih odnosa kojemu će komisija dostaviti prigovore sa potrebnim materijalom (navedenom osnovom, iskazom zemljišta i t. d.).

8. izlaže na javni uvid osnovu putne mreže i rješava o prigovorima čl. 39. st. 1 i 3 ZOKZ).

Kad se iskolči hidrotehnička melioraciona osnova (svakako poslije riješenih prigovora), izvođač radova komasacije sastavlja osnovu putne mreže t. j. puteva, koji se onivaju povodom komasacije zemljišta. Ovu osnovu pregledava narodni odbor kotara (organ uprave nadležan za poslove imovinsko-pravnih odnosa). Nakon te pregledbe slijedi postupak o izlaganju osnove putne mreže, objavljivanju izlaganja, primanju prigovora i rješavanju prigovora kao pod toč. 6 ovog prikaza.

9. određuje i provodi javnu raspravu za utvrđenje površina radi diobe komasacione gromade kao i načela te diobe (čl. 40. ZOKZ).

Komasacionu gromadu sačinjavaju sva zemljišta i objekti obuhvaćeni komasacijom zemljišta (čl. 31 ZOKZ). U svrhu ustanovljenja površina za buduće zajedničke potrebe (gospodarske, kulturno-prosvjetne, zdravstvene, društvene, fiskulturne i druge) i površina koja će se dodijeliti učesnicima kao novi posjed iz navedene komasacione gromade, kao i da se utvrde načela prema kojima će se osnivati novi posjedi za učesnike komasacije, komasaciona komisija mora odrediti posebnu javnu raspravu sa učesnicima komasacije.

10. Određuje javnu raspravu za opredjeljenje novih posjeda (čl. 41. ZOKZ).

Nakon utvrđivanja načela za osnivanje novih posjeda kao i zaključka o površini za buduće javne potrebe (čl. 40. ZOKZ) izvađač tehničkih radova izrađuje tehnički operat za provadanje rasprave na kojoj se imade pojedinim učesnicima opredijeliti novi posjed.

Iza revizije ovog operata po republickom organu geodetske službe (čl. 22. ZOKZ) određuje komasaciona komisija javnu raspravu za opredjeljenje novih posjeda uvjerivši se prije, da je taj operat i pregledan te eventualni nedostaci uklonjeni.

Pri dodjeljivanju novog posjeda mora se naglasiti, da treba paziti i na to, da se pojedinom učesniku ne dodijeli posjed u većoj površini od zemljišnog maksimuma predviđenog propisima o agrarnoj reformi i poljoprivrednom zemljišnom fondu (čl. 43. ZOKZ). Radi provedbe ove odredbe Zakona smatra se uputnim na iskazu zemljišta učesnika, čiji posjed prelazi maksimum ili je blizu tog maksimuma, vidljivo staviti oznaku upozorenja na ovu činjenicu. Napose je dužnost tehničkih organa, da ovakve slučajeve odmah prijave komasacionoj komisiji radi eventualnog postupka propisanog za oduzimanje viška zemljišta iznad maksimuma, a to je dužnost i organa, koji vode postupak za ispravljanje zemljišne knjige. U komasaciji zemljišta, naime, redovito se a i sigurno mogu utvrditi i utvrđuju ovakvi slučajevi, jer se radi obično o vanknjižnom vlasništvu obradivih površina, koji su ili stečeni iza provedbe postupka predviđenog za oduzimanje viška iznad maksimuma ili nisu u tom postupku uopće utvrđeni.

Detaljniji prikaz o maksimumu zemljišta nalazi se u članku »Utvrđivanje maksimuma poljoprivrednog zemljišta i izdvajanje viška u postupku komasacije zemljišta« (Geodetski list br. 11 i 12/58) te u članku »Zemljišno-knjižni prijenos vlasništva poljoprivrednog zemljišta iznad maksimuma u korist službenika« (Zemljišna knjiga br. 10—12/58).

11. izlaže se javni uvid iskaz zemljišta po stanju nakon komasacije i rješava prigovore (čl. 46 ZOKZ).

Prema rezultatu rasprave za dodjelu novih posjeda izvađač tehničkih radova satavlja iskaze zemljišta po stanju poslije komasacije, ucrtava komasirane posjede u nove planove i iskolčuje ih. Poslije iskolčenja, a nakon revizije istog (čl. 22. ZOKZ), komasaciona komisija izlaže iskaze zemljišta po stanju poslije komasacije sa preglednim nacrtom komasiranih posjeda kroz 15 dana na javni uvid kod narodnog odbora općine, koji to izlaganje oglašuje na uobičajeni način.

Učesnici mogu u roku od 8 dana nakon isteka roka za izlaganje kod narodnog odbora općine (organ uprave nadležan za poslove imovinsko-pravnih odnosa) staviti prigovore na opredjeljenje novih posjeda. O tim prigovorima nakon obavljene javne rasprave donosi rješenje komasaciona komisija.

12. odobrava privremeno stupanje u komasirane posjede i određuje rok do kojega se mora pobrati prirod na starim posjedima (čl. 47 ZOKZ).

Kad se riješe prigovori protiv iskaza zemljišta po stanju poslije komasacije, na prijedlog većine učesnika može komasaciona komisija odobriti privremeno stupanje u komasirane posjede. Tim povodom komisija određuje rok do kojega se ima pobrati prirod na starim posjedima, dakako ako ga u to vrijeme imade.

Privremeno stupanje u novi posjed biva, dakle, prije donaćanja i pravomoćnosti rješenja o komasaciji posjeda. Svakako, da je ovo stupanje u posjed moguće onda, ako to traže svi učesnici komasacije jednoglasno. Međutim, kako će se to rijetko dogoditi, onda je trebalo ovaj institut posebno zakonom dozvoliti. Zakon u tu svrhu traži običnu većinu učesnika, budući da takva većina odlučuje i o određivanju same komasacije zemljišta (čl. 27. ZOKZ).

U članu 47. ZOKZ nije navedeno kakve su posljedice, ako koji učesnik ne pobere plodove u određenom roku. Drži se, da komisija može u tom pravcu odrediti ono, što se navodi u čl. 53. tog zakona t. j. da će se plodovi pobrati i prodati o trošku ovog učesnika na javnoj dražbi, koju određuje i provodi komasaciona komisija. Po odbitku troškova prodaje preostali iznos dobiven na dražbi predaje se prijašnjem vlasniku, tom učesniku.

Nije isključeno, jer Zakon to ne zabranjuje, da se učesnici u pogledu plodova mogu posebno sporazumjeti kao na pr. tako, da svaki na svom ranijem posjedu može pobrati plodove odnosno da se ranijem vlasniku plati vrijednost plodova i slično. Sve ovo dakako, u koliko je to moguće obzirom na izvedenu komasaciju posjeda.

13. donosi rješenje o komasaciji posjeda (čl. 48. ZOKZ).

Komasaciona komisija opredjeljene posjede tokom postupka komasacije nakon rješениh prigovora protiv iskaza zemljišta po stanju poslije komasacije, dodjeljuje rješenjem o komasaciji, čiji je oblik i sadržaj određen samim zakonom.

U rješenju o komasaciji potrebno je da se utvrdi i eventualno oduzimanje zemljišta preko maksimuma, ako je to učinjeno po komasacionoj komisiji.

U koliko bude potrebno radi razjašnjenja stvari treba u rješenju o komasaciji posjeda utvrditi i rezultat rješenja o uzurpaciji donesenog u smilu čl. 28. Zakona o uređenju imovinskih odnosa nastalih samovlasnim zauzećem (uzurpacijom) zemljišta u općenarodnoj imovini (Narodne novine 31/58), To će biti svakako potrebno onda, ako je navedeno rješenje o priznanju uzurpacije postalo pravomoćno iza sastava iskaza zemljišta po stanju prije komasacije, da bi se pravilno moglo prikazati zemljište po oznaci i površini koje je obuhvaćeno komasacijom (čl. 48. st. 4 toč. b) ZOKZ) za dotičnog učesnika.

14. izlaže na javni uvid rješenje o komasaciji posjeda (čl. 49. ZOKZ).

Rješenje o komasaciji posjeda izlaže se na javni uvid kroz 30 dana kod narodnog odbora općine (preko organa uprave nadležnog za imovinsko-pravne odnose), na čijem području se nalaze nekretnine obuhvaćene komasacijom, koje se izlaganje objavljuje na uobičajeni način.

15. dostavlja izvadak rješenja o komasaciji posjeda za dotičnog učesnika odnosno stranku (čl. 50. ZOKZ).

Uz izlaganje rješenja na javni uvid po čl. 49. ZOKZ dostavlja se ne samo učesnicima nego i drugim strankama (čl. 25. ZOKZ) izvadak iz rješenja u skraćenom obliku t. j. uvod, dispozitiv, koji se odnosi na dotičnog učesnika odnosno stranku te obrazloženje. Kad je ovaj izvadak dostavljen stranci (učesniku) nakon isteka roka za izlaganje rješenja na javni uvid,

onda se mora toj stranci (učesniku) na njezin zahtjev omogućiti uvid u samo rješenje o komasaciji posjeda (čl. 51. st. 1 druga rečenica ZOKZ).

16. prima žalbe protiv rješenja o komasaciji posjeda i dostavlja ih na rješenje (čl. 51. st. 3 ZOKZ).

Protiv rješenja o komasaciji posjeda žalba se podnosi preko kotarske komasacione komisije komasacionoj komisiji pri Državnom sekretarijatu za poslove financija.

17. izvršuje rješenja izdana u postupku komasacije (čl. 52. ZOKZ).

Rješenja izdana u postupku komasacije zemljišta izvršuje sama komasaciona komisija ili na njenu zamolbu drugi državni organi.

U tom pogledu će se postupati u smislu odredaba čl. 271 i dalje Zakona o općem upravnom postupku (Sl. l. FNRJ 52/56) u vezi čl. 24. ZOKZ, u koliko nije nešto drugo određeno Zakonom o komasaciji zemljišta kao na pr. obzirom na izvršenje rješenja o komasaciji posjeda (čl. 48, 51, 53, 54 i 55 ZOKZ).

18. određuje rok do kojega prijašnji vlasnik odnosno posjednik mora pobrati plodove te određuje i provada javne dražbe za prodaju plodova, koje prijašnji vlasnik nije pobrao. (čl. 53. ZOKZ).

Ako već nije odobreno privremeno stupanje u komasirane posjede, predaja posjeda komasiranih nekretnina biva nakon pravomoćnosti rješenja o komasaciji posjeda (čl. 48. ZOKZ). To ima biti međutim u pravilu u jesen nakon pobiranja plodova. Za nepobrane plodove odrediti će se rok sa posljedicama, kako je to prikazano pod toč. 12. ovog članka.

19. dostavlja rješenje o komasaciji posjeda sa operatom kotarskom sudu i ostalim organima (čl. 54. ZOKZ).

Obzirom na promjene vlasništva nekretnina u povodu komasacije zemljišta nastale rješenjem o komasaciji zemljišta kao i položaja i oznake novo dodijeljenih nekretnina, dostavlja komasaciona komisija nadležnom kotarskom sudu pravomoćno rješenje o komasaciji posjeda zajedno sa operatima radi provedbe u zemljišnim knjigama. O učinjenoj provedbi treba komasacionu komisiju obavijestiti (čl. 55. st. 2 i 56. st. 1 ZOKZ).

Također je ista komisija dužna dostaviti republičkom organu za geodetsku službu originalne planove i novi katastralni operat, a republičkom vodoprivrednom organu melioracione operate radi uvadanja u vodnu knjigu (čl. 12 i 13. ZOKZ).

20. predaje komasirane posjede (čl. 55. ZOKZ).

Nakon pravomoćnosti rješenja o komasaciji posjeda (čl. 48. ZOKZ) i nakon provedbe tog rješenja u zemljišnim knjigama vrši se konačna predaja komasiranih posjeda. Predaja se vrši izjavom komasacione komisije učesnicima komasacije (čl. 7. ZOKZ), da im se predaju u posjed dodijeljene nekretnine, kako su već u naravi omeđene i tokom postupka komasacije osnovane i pokazane odnosno predane u privremeni posjed. O tom se sastavlja zapisnik.

Melioracioni objekti, tehnički uređaji i posjedi određeni za zajedničke svrhe predaju se po izvršenom tehničkom pregledu na upravljanje nadležnim organima upravljanja.

21. oglašuje dovršenje postupka komasacije (čl. 56. st. 1 ZOKZ).

Komasaciona komisija nakon primitka obavijesti, da je rješenje o komasaciji zemljišta provedeno u zemljišnim knjigama oglašuje u Narodnim novinama i u općini, gdje se je provela komasacija zemljišta, da je postupak komasacije dovršen.

22. donosi rješenje o prijedlogu za obnovu postupka u komasaciji zemljišta (čl. 57. ZOKZ — u izmijenjenom tekstu).

Prema prvotnom tekstu čl. 57. ZOKZ u postupku komasacije bili su isključeni povraćaj u prijašnje stanje i obnova postupka. Međutim, uslijed izmjene čl. 57. navedenom odlukom o usklađivanju odredaba u upravnom postupku iz republičkih zakona sa Zakonom o općem upravnom postupku obnova postupka u komasaciji zemljišta je moguća uz uvjete u istom članu 57. navedene odluke, dok je povraćaj u prijašnje stanje i dalje isključen. Prijedlog za obnovu postupka rješavati će se u smislu odredaba Zakona o općem upravnom postupku (čl. 24. ZOKZ).

23. određuje rokove za isplatu naknade u novcu (čl. 59. st. 4 ZOKZ).

Na osnovu temeljnog načela iz čl. 8. ZOKZ svaki učesnik komasacije mora dobiti novi posjed u jednakoj vrijednosti uz odbitak vrijednosti za zemljišta za zajedničke uredaje. Radi toga se predviđa i stvarna procjena vrijednosti objekata na zemljištu (čl. 36. i 60. ZOKZ) koje imade preuzeti novi vlasnik zemljišta dodijeljenog komasacijom posjeda.

Ako učesnik u provedbi komasacije ne može dobiti potpunu naknadu u naravi ima mu se ta naknada dati u novcu te, ako se stranke drugačije ne sporazume, naknada se imade dati kod preuzimanja komasiranih posjeda. Komasicionna komisija kod većih isplata može na traženje interesenata ustanoviti i duži rok, ali ne preko jedne godine. Za to vrijeme dužnik imade plaćati 5% kamate od dana, kada je zemljište preuzeo pa do isplate, ako ne bude drugačijeg sporazuma između stranaka.

24. odlučuje o naknadi štete prouzročene griješkom u obračunu ili mjerenju (čl. 61. ZOKZ).

Ako se dogodi tehnička pogriješka u obračunu ili mjerenju, oštećena stranka može do isteka jedne godine od pravomoćnosti rješenja o komasaciji posjeda zahtijevati naknadu od onoga, koji se je tom griješkom na njezinu štetu okoristio. O tom zahtjevu odlučuje komasicionna komisija. Naknada se u prvom redu dodjeljuje u zemljištu, a ako to ne može onda u gotovom. U zemljištu će se naknada dodijeliti redovito onda, ako uslijed položaja dodijeljenih zemljišta postoji mogućnost, da se razlika u površini može neposredno pripojiti zemljištu oštećenog. Pri tom Zakon ne predviđa uvjet, da li je stranka, koja se okoristila navedenom griješkom bila u dobroj vjeri ili ne.

25. sastavlja i izlaže skupni iskaz troškova te rješava prigovore protiv tog iskaza (čl. 69. st. 1 i 2 prvotnog teksta ZOKZ te st. 3 u izmijenjenom tekstu).

Kotarska komasicionna komisija sastavlja skupni iskaz troškova komasacije zemljišta, koje su dužni snosti učesnici komasacije zemljišta (čl. 62, 64 i 66 ZOKZ) odnosno korisnici hidrotehničkih melioracionih radova (čl. 62. i 65. ZOKZ). Taj se iskaz izlaže kroz 15 dana na javni uvid kod nadležnog narodnog odbora općine (preko organa uprave nadležnog

za poslove imovinsko-pravnih odnosa) i izlaganje objavljuje na uobičajeni način (čl. 69. st. 1 i 2 ZOKZ).

Prema izmijenjenom članu 69. st. 3 (Odluka o usklađivanju odredaba o upravnom postupku iz republičkih zakona sa Zakonom o općem upravnom postupku) protiv skupnog iskaza dopušteni su prigovori, koji se mogu podnijeti kod organa uprave za poslove imovinsko-pravnih odnosa općine u roku od 8 dana iza isteka roka za izlaganje. O tim prigovorima rješava komasaciona komisija.

26. izdaje naloge za isplatu sa tekućih računa (čl. 70. st. 2 ZOKZ).

Novčano poslovanje pojedine komasacione gromade vrši se putem tekućeg računa kod banke, a naloge za isplatu sa tekućeg računa izdaje komasaciona komisija preko osobe ovlaštene na raspolaganje tekućim računom, čiji se potpis mora deponirati u banci. Isplata obroka, kako su ugovoreni sa izvođačem geodetskih i hidrotehničkih radova odnosno situacija o tim radovima može se obaviti tek nakon potvrde nadležnog organa (čl. 22. ZOKZ) da su iskazani radovi u redu izvršeni.

Redovita je pojava, da banka ne otvara za svaku gromadu poseban tekući račun, već da otvori za više komasacionih gromada jedan račun. Radi toga treba kod isplata iz tekućeg računa paziti, da li komasaciona gromada koju tereti konkretna isplata imade dovoljno raspoloživih sredstava za odnosnu isplatu, i ako inače imade gotovine na tekućem računu, koja ali, pripada drugo komasacionoj gromadi. Da bi se tome predusrelo treba za svaku komasacionu gromadu komasaciona komisija voditi posebnu evidenciju o njenom novčanom stanju.

27. podnosi tromjesečni izvještaj odboru učesnika o stanju tekućeg računa (čl. 70. st. 4 ZOKZ).

Komasaciona komisija dužna je tromjesečno podnositi izvještaj odboru učesnika komasacije zemljišta (čl. 30. ZOKZ) odnosno upravi komasacione gromade (čl. 31. ZOKZ) o stanju tekućeg računa kao i o izvršenim uplatama i isplatama.

28. određuje iznos akontacije troškova i prima izvještaje o naplaćenim troškovima (čl. 71 ZOKZ).

Dok se ne utvrdi skupni iskaz troškova (čl. 69. ZOKZ), komasaciona komisija određuje ubiranje akontacije troškova. Visina akontacije odnosno pojedinih obroka usklađuje se sa visinom iznosa, koji dospijevaju za isplatu objavljenih tehničkih radova.

Ako se naplata troškova vrši preko narodnog odbora općine (organ uprave nadležan za poslove imovinsko-pravnih odnosa), izvještaje o uplatama prima komasaciona komisija.

29. donosi rješenja koja su u vezi sa postupkom provadanja komasacije zemljišta. Tako n. pr. glede sporova o naknadi štete u vezi sa komasacijom zemljišta kao i o odšteti između učesnika u komasacionom postupku (čl. 14. ZOKZ), o izuzeću službenika komasacione komisije, i članova komisije, o održavanju reda kod obavljanja rasprava, izdavanju privremenih mjera osiguranja (čl. 42—48, 109—112, 290—294 Zakona o općem upravnom postupku) i t. d.

30. donosi rješenje o uzurpaciji zemljišta u općenarodnoj imovini.

U smislu odredbe čl. 28. naprijed navedenog Zakona o uređenju imovinskih odnosa nastalih samovlasnim zauzećem (uzurpacijom) zemljišta u općenarodnoj imovini komasaciona komisija imade prema odredbama tog zakona raspraviti i donijeti posebno rješenje, ako se u toku komasacionog postupka pojave slučajevi zauzeća zemljišta u općenarodnoj imovini.

Potrebno je stoga da svi organi komasacije i izvađač radova odmah o zapaženim slučajevima obavijeste komasacionu komisiju odnosno upute odnosnu stranku, da se u svrhu priznanja uzurpacije obrati na komasacionu komisiju, da bi se postupak o tom pravovremeno dovršio.

Budući da se ovi slučajevi imadu raspraviti po odredbama navedenog zakona i o njima donijeti posebno rješenje, smatra se da se propisi ovog zakona imadu primjenjivati i u pogledu žalbe protiv tog rješenja. Tako onda ne bi žalbu protiv tog rješenja mogla rješavati Komasciona komisija pri Državnom sekretarijatu za poslove financija nego taj sekretarijat (čl. 23. istog zakona). To i iz razloga, jer se Zakonom o komasaciji zemljišta upravo određuje, da Komasciona komisija pri Državnom sekretarijatu za poslove financija rješava žalbe protiv rješenja kotarskih komasacionih komisija donesenih u prvom stepenu po odredbama tog zakona (čl. 21. i 24. ZOKZ) o komasaciji zemljišta.

31. dovršava odobreni diobni postupak imovine bivših zemljišnih zajednica odnosno donosi rješenje o obustavi tih postupaka u slučaju uskrate odobrenja dovršenja sa odredbom o brisanju zabilježbi dozvole diobe u zemljišnim knjigama (pravna pravila Zakona o uređenju zemljišnih zajednica od 26. IV. 1894 te naredba bivšeg Državnog sekretarijata za poslove narodne privrede — pravni odjel od 21. IV. 1956. br. 8.217/56.).

b) Komascione komisije pri Državnom sekretarijatu za poslove financija

Ova komisija kao drugostepeni organ donosi konačna rješenja o žalbama protiv rješenja kotarskih komasacionih komisija donesenih u prvom stepenu po odredbama Zakona o komasaciji zemljišta (čl. 21). Svakako se razumijeva da su po odredbama ZOKZ donesena i ona rješenja, koja se odnose u smislu odredaba Zakona o općem upravnom postupku primijenjenih na osnovu čl. 24. ZOKZ. Tako n. pr. rješenja navedena pod toč. 29. ovog prikaza, u koliko je protiv istih žalba uopće dopuštena.

Obzirom na već navedeni izmijenjeni tekst čl. 57. ZOKZ može navedena komisija doći u priliku da donosi sama rješenja o prijedlogu za obnovu postupka.

Protiv drugostepenog rješenja nema daljnje žalbe, a niti se može voditi upravni spor (čl. 15. ZOKZ).

B) DRŽAVNI SEKRETARIJAT ZA POSLOVE FINANCIJA

Prema odredbi čl. 20. ZOKZ briga o provadanju komasacije zemljišta uopće, davanje smjernica za rad komasacionih komisija i pružanje pomoći, usklađivanje rada organa, koji sudjeluju u poslovima komasacije te nadzor nad radom kotarskih komasacionih komisija prema tekstu zakona bili su povjereni Državnom sekretarijatu za poslove narodne privrede.

Međutim, uslijed oređbe čl. 20. Zakona o organima uprave u NR Hrvatskoj (NN 23/56) poslovi komasacije preneseni su na Državni sekretarijat za poslove financija (čl. 2. Uredbe o prenošenju poslova u nadležnost republičkih organa uprave (NN 46/58).

U izvršenju navedenog nadzora treba kotarska komasaciona komisija ovom sekretarijatu dostavljati periodične ili prigodne izvještaje o učinjenim radovima odnosno problemima na koje se nailazi. (Naredba istog sekretarijata od 14. VI. 1957. br. 12.671/57).

C) REPUBLIČKI ORGAN GEODETSKE SLUŽBE

Republički organ geodetske službe je Geodetska uprava NR Hrvatske. Ova uprava vrši stručni nadzor nad izvađanjem tehničkih geodetskih radova za komasaciju zemljišta prema postojećim propisima, dok je Zakonom o komasaciji zemljišta (čl. 22) određeno, što napose obuhvaća taj stručni nadzor.

Prema odredbama ZOKZ navedeni nadzor napose obuhvaća, kako je to već djelomično i naprijed iznešeno slijedeće:

1. odobravanje ugovora u pogledu tehničkih radova, koga sklapa odbor učesnika komasacije sa ovlaštenim izvađačem radova (čl. 32. st. 2 ZOKZ);

2. reviziju izvršenih tehničkih radova u vezi sastava iskaza zemljišta po stanju prije komasacije zemljišta, a prije izlaganja tih iskaza (čl. 37. st. 1 ZOKZ);

3. pregled poligonske mreže prije izlaganja putne mreže (čl. 22. st. 2 ZOKZ);

4. reviziju tehničkog operata potrebnog za opredjeljivanje novih posjeda na javnoj raspravi (čl. 41. st. 2 ZOKZ);

5. iskolčenje putne mreže i iskolčenje komasiranih posjeda (čl. 22. st. 2 i 46. st. 1 ZOKZ);

6. konačni pregled i preuzimanje originalnih planova i katastarskih operata (čl. 22. st. 2 i 54. st. 2 ZOKZ);

7. pregled tehničkih geodetskih radova u svrhu izdanja potvrde, da su po izvađaču radova iskazani radovi u redu izvršeni radi isplate dospjelih obroka odnosno situacija (čl. 70. st. 3 ZOKZ).

D) REPUBLIČKI ORGAN ZA VODOPRIVREDU

Republički organ za vodoprivredu je Uprava za vodoprivredu NR Hrvatske.

Prema odredbama Zakona o komasaciji zemljišta stručni nadzor ovog organa obuhvaćao bi napose (čl. 22. st. 4 ZOKZ);

a) pregled i odobrenje hidrotehničke melioracione osnove prije izlaganja na javni uvid, a na području gdje se uz komasaciju zemljišta izvode i hidrotehnički melioracioni radovi (čl. 38. st. 1 ZOKZ);

b) primanje i uvođenje u vodnu knjigu operata o melioraciji dostavljenih nakon pravomoćnosti rješenja (čl. 54. st. 1 ZOKZ);

c) pregled hidrotehničkih melioracionih radova radi izdanja potvrde, da su isti u redu izvršeni zbog isplate dospjelih ugovorenih obroka odnosno situacija izvađaču radova (čl. 70. st. 3 ZOKZ).

E) OSTALI STRUČNI ORGANI

Posebno još Zakon o komasaciji predviđa, da narodni odbor kotara (organ uprave nadležan za poslove imovinsko-pravnih odnosa) pregledava osnovu putne mreže (čl. 39. st. 1 ZOKZ u vezi čl. 64. st. 1 toč. 14 i st. 2 navedenog Zakona o nadležnosti narodnih odbora općina i kotara i njihovih organa).

Konačno je Zakonom o komasaciji zemljišta (čl. 22. st. 3 i 4) predviđeno da stručni nadzor na ostalim tehničkim radovima u komasaciji zemljišta kao i glede ostalih većih tehničkih projekata po postojećim propisima vrše za to nadležni organi (bilo republički bilo drugi). Ova odredba Zakona je razumljiva, jer se pri komasaciji zemljišta mogu vršiti i razne melioracije i asanacije naselja i t. d., u kojim slučajevima treba ne samo čuti mišljenje nego i određenu odredbu nadležnih organa u pravcu projektiranja i izvedbe tih radova, kako to glede tih investicija predviđaju pozitivni propisi (čl. 12. ZOKZ).

ZAKLJUČAK

U postupku komasacije sudjeluju i ostali organi (pojedini organi uprave narodnog odbora općine i kotara kao i sudovi) ali ne kao organi komasacije zemljišta, koji su navedeni u Glavi II. Zakona o komasaciji zemljišta (čl. 16. do 23.) već kao takvi, čije sudjelovanje u postupku komasacije dolazi u obzir po njihovoj općoj nadležnosti ili na traženje komasacionih organa (čl. 74. ZOKZ).